

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 188/2022-15

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša (sudca spravodajca) a zo sudcov Libora Duľu a Miroslava Duriša v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky obchodnej spoločnosti **Pol'nohospodárska Pôda s. r. o.**, Sibírska 55, Bratislava, IČO 44 138 369, zastúpenej advokátskou kanceláriou LawService, s. r. o., Stráž 223, Zvolen, IČO 36 861 723, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Pavol Konečný, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 4 Cdo 143/2021 z 27. októbra 2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 18. januára 2022 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením všeobecného súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľka navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť súdu na ďalšie konanie.

2. Z ústavnej sťažnosti, napadnutého uznesenia a ostatných príloh vyplýva, že sťažovateľka sa žalobou z 23. februára 2016 domáhala proti žalovanej [REDAKOVANÉ] (ďalej len „žalovaná“) určenia, že je výlučnou vlastníčkou v petite označenej nehnuteľnosti [orná pôda s výmerou 624 m² v katastrálnom území [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sporný pozemok“)]. V čase podania žaloby bola ako vlastníčka evidovaná v katastri nehnuteľností žalovaná napriek tomu, že sporný pozemok v júni 2015 predala sťažovateľke. Následne žalovaná uzatvorila kúpnu zmluvu so spoločnosťou [REDAKOVANÉ], ktorá bola zapísaná ako vlastníčka pozemku v katastri nehnuteľností. Tá potom uzatvorila kúpnu zmluvu so spoločnosťou [REDAKOVANÉ], a došlo k zapísaniu jej vlastníctva do katastra

nehnutelností. Právoplatným rozhodnutím Okresného úradu Nitra z 18. augusta 2016 došlo k vyvlastneniu sporného pozemku v prospech spoločnosti [REDAKOVANÉ], a náhrada za vyvlastnenie bola uložená do súdnej úschovy. Zmenenou žalobou sa sťažovateľka následne domáhala určenia, že bola výlučnou vlastníčkou sporného pozemku ku dňu vyvlastnenia.

3. Okresný súd Nitra (ďalej len „okresný súd“) po pripustení zmeny žaloby rozsudkom č. k. 14 C 128/2016-142 z 10. mája 2019 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“) žalobu zamietol. Krajský súd v Nitre (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom č. k. 5 Co 199/2019 z 21. októbra 2020 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“) potvrdil rozsudok okresného súdu.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) uznesením č. k. 4 Cdo 143/2021 z 27. októbra 2021 odmietol dovolanie sťažovateľky proti rozsudku krajského súdu odôvodnené podľa § 420 písm. f) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „CSP“).

5. V úvode vlastných záverov skonštatoval, že nezistil splnenie podmienok na odklad právoplatnosti napadnutého rozhodnutia podľa § 444 ods. 2 CSP a v súlade s ustálenou praxou o tom nevydal samostatné rozhodnutie.

6. K samotnému dovolaniu uviedol, že podľa dovolateľky mala zmätočnosť napadnutého rozsudku odvolacieho súdu spočívať v nedostatku riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia. K tejto námietke najvyšší súd uviedol, že obsah spisu nedáva podklad na záver o založení tejto procesnej vady. Súdny nižších inštancií podľa neho podrobne popísali obsah podstatných skutkových tvrdení strán a vykonaných dôkazov, vysvetlili, ako skutkové tvrdenia a právne argumenty posúdili, z akých dôkazov vychádzali, ako ich vyhodnotili, a citovali aplikované ustanovenia. Ich myšlienkový postup je dostatočne vysvetlený s poukazom na zistené rozhodujúce skutočnosti a právne závery. Konkrétne je to tak pri závere o nedôvodnosti uplatneného nároku sťažovateľky na určenie, že bola vlastníčkou sporného pozemku ku dňu vyvlastnenia. Najvyšší súd poukázal na závery súdu prvej inštancie, ktorý osobitne zdôraznil, že sa prioritne zaoberal naliehavým právnym záujmom sťažovateľky na požadovanom určení so záverom, že ho nemá, pretože žiadala určiť vlastnícke právo spätne, pričom žalobou podľa § 137 písm. c) CSP sa určuje, či tu právo je alebo nie je, a nie, či tu právo v minulosti bolo. Okresný súd neuznal argumentáciu, že pre vyplatenie náhrady za vyvlastnenie musí byť sťažovateľka určená za vlastníčku pozemku ku dňu vyvlastnenia. Jasne vyložil, že účelom požadovaného určenia nie je zmena osoby zapísanej ako vlastníč v katastri nehnuteľností, ale (len) vyplatenie náhrady, pričom žaloba na plnenie má prednosť pred žalobou o určenie, a preto podľa neho nejde o prípustnosť určovacej žaloby ako prostriedku obrany už porušeného práva, keď sťažovateľka nesleduje zosúladenie zhody zápisu vo verejnom registri so skutočným stavom. Krajský súd sa v plnom rozsahu stotožnil s názorom okresného súdu o nedostatku naliehavého právného záujmu sťažovateľky. Objasnil, že nejde o žalobu riešiacu aktuálnu otázku. Sťažovateľka podľa neho nemôže mať na požadovanom určení naliehavý právny záujem, pretože vzhľadom na vznik predkupného práva štátu po uzatvorení zmluvy, ale pred vznikom vlastníckeho práva vkladom do katastra nehnuteľností nikdy nebola a nemohla byť zapísaná ako vlastníč predmetnej nehnuteľnosti, nenadobudla ani nemôže nadobudnúť vlastnícke právo.

7. Odôvodnenie nedostatku naliehavého právného záujmu krajským súdom aj meritórnymi závermi o dodatočnej nemožnosti plnenia v dôsledku vzniku predkupného práva štátu podľa najvyššieho

súdu nezakladá zmätočnosťnú vadu v takej (kvalifikovanej) miere, v ktorej by došlo k znemožneniu uskutočňovania procesných práv sťažovateľky. Podľa najvyššieho súdu krajský súd v závere svojho rozsudku akcentoval, že primárnym dôvodom zamietnutia žaloby bol nedostatok naliehavého právneho záujmu (ako zistil aj okresný súd). Išlo podľa najvyššieho súdu o ojedinele formulované odôvodnenie, ktoré neodôvodňuje z hľadiska intenzity zásahu do procesných práv sťažovateľky záver o porušení práva na spravodlivý proces. O porušenie by išlo pri opačnom postupe súdov, ktoré by rozhodli o vecnej opodstatnenosti určovacej žaloby bez toho, aby dospeli k záveru o existencii naliehavého právneho záujmu.

8. Podľa najvyššieho súdu krajský súd pri hodnotení skutkových zistení a záverov neopomenul vziať do úvahy žiadne relevantné skutočnosti, je zrejmé, ako a z akých dôvodov rozhodol. Jeho odôvodnenie chápané v celku s rozsudkom okresného súdu spĺňa požiadavku zákonných náležitostí. Nestotožnenie sa sťažovateľky s nimi nezakladá označenú prípustnosť dovolania. Ak dovolateľka vyvodzovala prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP pre nesprávne právne posúdenie nedostatku naliehavého právneho záujmu, najvyšší súd zdôraznil, že pri posudzovaní splnenia požiadaviek riadneho odôvodnenia rozhodnutia nie je relevantná správnosť právnych záverov, ku ktorým súdy dospeli. Nesprávne právne posúdenie nezakladá vadu zmätočnosti (R 24/2017), tvrdenú vadu v zmysle označeného dovolacieho dôvodu bez ďalšieho nezakladá a nedokazuje ani odlišný právny názor dovolateľky oproti konajúcim súdom. Realizácia procesných oprávnení sa účastníkovi podľa najvyššieho súdu neznemožňuje právnym posúdením, k čomu odkázal na svoju judikatúru podľa predchádzajúcej procesnej úpravy.

9. Pre prípad, že by sa dovolateľka svojou argumentáciou eventuálne domáhala dovolacieho prieskumu podľa § 421 ods. 1 CSP, najvyšší súd poukázal na potrebu vymedzenia tohto dovolacieho dôvodu spôsobom podľa § 432 ods. 2 CSP, k čomu zo strany dovolateľky nedošlo. Iba polemizovanie s právnymi závermi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia významovo nezodpovedajú zákonnému kritériu, preto neboli splnené podmienky prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP.

10. K námietke zmätočnosti pre neumožnenie vyjadrenia k dovtedy nepoužitým ustanoveniam právneho predpisu, keď krajský súd posúdil podľa iných ustanovení zákona uplatnenie práva na predmet úschovy, najvyšší súd objasnil zmysel § 382 CSP a význam predchádzania prekvapivým rozhodnutiam s uvedením príkladov z judikatúry. Opakovane zhrnul závery nižších súdov, kde z odôvodnenia rozsudku okresného súdu vyplýva, že sa prioritne zaoberal tým, či sťažovateľka má naliehavý právny záujem na požadovanom určení, a následne svoje rozhodnutie založil na závere, že nemá, pretože žiada určiť vlastnícke právo späť. Preukazovaniu naliehavého právneho záujmu sťažovateľky tým, aby jej mohla byť vyplatená náhrada za vyvlastnenie, okresný súd nepriznal relevanciu s tým, že účelom určenia nie je zmena osoby zapísanej ako vlastníč v katastri nehnuteľnosti. Krajský súd potom uviedol, že sťažovateľke nejde o určenie vlastníckeho práva, ale o vydanie rozhodnutia, na základe ktorého si bude môcť pred okresným súdom uplatniť vyplatenie náhrady zloženej do úschovy, z čoho vyplýva, že ide už o iné konanie. Aj krajský súd vyzdvihol, že primárnym dôvodom zamietnutia žaloby bol nedostatok naliehavého právneho záujmu. Podľa najvyššieho súdu po racionálnom zhodnotení právnych posúdení súdov nižších inštancií je vylúčené, aby krajský súd založil svoje rozhodnutie na iných právnych záveroch ako okresný súd. Krajský súd neposudzoval žiadnym spôsobom ustanovenia konania o úschovách a nevychádzal z nich, ako podsúvala sťažovateľka v dovolaní, a preto nemohol ani prijať iné rozhodujúce právne

závery ako okresný súd, nebolo potrebné pristupovať k poučovacej povinnosti podľa § 382 CSP a jeho rozsudok nemožno považovať za prekvapivý.

II.

Argumentácia sťažovateľky

11. Proti napadnutému uzneseniu sťažovateľka argumentuje:

a) Najvyšší súd nerozhodol o návrhu na odklad právoplatnosti a tento nesprávny postup sťažovateľka nemala ako zvrátiť.

b) Žiadne z najvyšším súdom citovaných rozhodnutí nevychádzalo z obdobného skutkového stavu. V dôsledku nesprávneho záveru o nedostatku naliehavého právneho záujmu sťažovateľka nemohla účinne realizovať procesné oprávnenia (uvádzať skutkové tvrdenia a predkladať dôkazy). V posudzovanom prípade nejde o „*odôvodnenie súdu podľa predstáv*“ sťažovateľky, ako navodzuje najvyšší súd. Nedošlo k vysvetleniu, prečo súdom neuznané argumenty sťažovateľky nie sú relevantné, prípadne k ich vyvráteniu. Súd sa zameriava len na všeobecné konštatovania, chýbajú spätne overiteľné argumenty, ako súd dospel k rozhodnutiu.

c) Záver súdu, že nesprávne právne posúdenie nezakladá vadu zmätočnosti, bol odvodzovaný z nesprávne vyhodnoteného dôkazu, keďže z rozhodnutia o vyvlastnení nevyplýva, že náhrada bola vyplatená spoločnosti [REDAKOVANÉ], ide o zrejmy omyl súdu. Sťažovateľke v dôsledku toho bolo znemožnené uplatňovať procesné práva a povinnosti. Rozhodnutie je nepreskúmateľné v časti zaoberajúcej sa dovolacím dôvodom podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP, pretože neobsahuje konkrétne skutočnosti a spojitosť s posudzovanou vecou, ale len všeobecné závery.

d) Sťažovateľka ďalej brojí proti rozhodnutiu krajského súdu, ktorý sa nezaoberal jej argumentáciou, ale iba dôvodom podporujúcim jeho záver. Opakuje, že ňou uvedené dôvody nasvedčujú, že má naliehavý právny záujem na určení. Rozsudok považuje za rozporný so zásadou zákazu odmietnutia spravodlivosti. Súd sa nelogicky nevenuje následnému vyvlastneniu, pokiaľ svoje závery odvodzuje od vzniku predkupného práva štátu. Vychádza zo zrejmejšieho omylu pri uvedení, že žaloba nerieši aktuálnu otázku. Otázka vyplatenia náhrady je stále aktuálna, pretože nebola vyplatená, keď nie je zrejme, kto je veriteľom. Argumentácia o obmedzení zmluvnej voľnosti vlastníkov pozemkov priamo zo zákona (predkupným právom štátu) je nesprávna. Neobstoja jeho závery o možnosti využitia žaloby na plnenie, pretože došlo k splneniu dlhu úschovou.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

12. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie práva na spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru) uznesením najvyššieho súdu o odmietnutí dovolania. Sťažovateľka napadnutému uzneseniu vyčíta nesprávnosť, dopustenie sa omylu, všeobecnosť, nepreskúmateľnosť. Predovšetkým nesúhlasí s právnym názorom konajúcich súdov o neexistencii naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení vlastníckeho práva k spornému pozemku.

13. Úlohou dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku je odstránenie najzávažnejších procesných chýb v rozhodnutiach súdov (vady zmätočnosti podľa § 420 CSP), resp. v prípade

dovolania podaného pre nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom zjednocovanie judikatúry [§ 421 ods. 1 písm. a) a c) CSP], prípadne riešenie zásadných právnych otázok, ktoré neboli vyriešené dovolacím súdom v jeho rozhodovacej praxi [§ 421 ods. 1 písm. b) CSP]. Aj z týchto dôvodov prípadné rozhodnutie najvyššieho súdu v dovolacom konaní z hľadiska jeho neskoršej argumentačnej použiteľnosti presahuje hranice rozhodnutia *inter partes*, keďže môže mať širší a všeobecnejší dosah na aplikačnú prax všeobecných súdov.

14. Určenie zákonných podmienok obmedzujúcich prípustnosť dovolania je v komplexnom ponímaní legitímne a korešponduje s postavením a úlohami, ktoré najvyšší súd ako dovolací súd plní. Pravidlá prípustnosti dovolania majú za cieľ zaistiť riadny výkon spravodlivosti, ale zároveň rešpektovať princíp právnej istoty, ktorá bola nastolená právoplatným rozhodnutím. Ústavný súd zdôrazňuje, že otázka posúdenia, či sú splnené podmienky, za ktorých sa môže v konkrétnej veci uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu, t. j. najvyššieho súdu, nie do právomoci ústavného súdu (aj keď toto posúdenie najvyšším súdom je z hľadiska jeho ústavnej udržateľnosti preskúmateľné ústavným súdom v konaní o ústavnej sťažnosti).

15. Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy (čl. 124 a čl. 142 ods. 1) vyplýva, že ústavný súd nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov, ktorých sústavu završuje najvyšší súd (*mutatis mutandis* II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Otázka posúdenia prípustnosti dovolania je otázkou zákonnosti a jej riešenie samo osebe nemôže viesť k záveru o porušení označených práv sťažovateľa (II. ÚS 324/2010, II. ÚS 410/2016, II. ÚS 255/2018). Negatívne posúdenie otázky prípustnosti dovolania nemôže viesť k záveru o porušení základných práv sťažovateľa vtedy, ak zákonné pravidlá dovolanie nepripúšťajú (*mutatis mutandis* IV. ÚS 35/02). Postup súdu v súlade so zákonom nemôže byť dôvodom na vyslovenie porušenia označeného práva sťažovateľa.

16. Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úlohou ústavného súdu nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05). Jeho úloha sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne s medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00, *mutatis mutandis* II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01). Aj keby ústavný súd nesúhlasil s interpretáciou zákonov všeobecnými súdmi, ktoré sú „pánmi zákonov“, v zmysle už citovanej judikatúry by mohol nahradiť napadnutý právny názor všeobecného súdu iba v prípade, ak by ten bol svojvoľný, zjavne neodôvodnený, resp. ústavne nekonformný.

17. Ústavný súd preskúmal odôvodnenie napadnutého uznesenia a o jeho ústavnej udržateľnosti nemá pochybnosti, pretože nezistil jeho neúplnosť, arbitrárnosť, všeobecnosť jeho záverov ani jeho nepreskúmateľnosť. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia sú úplne zrejmé úvahy najvyššieho súdu vo vzťahu k jednotlivým námietkam sťažovateľky podporujúcim ňou označený dovolací dôvod, ako aj nosné závery rozsudkov nižších stupňov. Na jednotlivé dovolacie námietky subsumované pod dovolací dôvod zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP dal najvyšší súd jasnú, zrozumiteľnú a v každom prípade aj dostatočne konkrétnu odpoveď. Nebolo úlohou najvyššieho

súdu osobitne vyvracať každý jednotlivý argument uvedený v dovolaní či zvlášť posudzovať ich relevanciu. Najvyšší súd evidentne považoval za relevantné a podstatné tie argumenty, ktoré uviedol v zhrnutí dovolania a ktorými sa zaoberal pri posudzovaní naplnenia dôvodov prípustnosti dovolania. Podľa zistenia ústavného súdu najvyšší súd verne vystihol fundamentálny obsah dovolania a zameral sa na argumenty podstatné pre svoje rozhodnutie.

18. Sťažovateľkina námietka prezentovaná v ústavnej sťažnosti, že najvyšším súdom citované rozhodnutia „*nevychádzali z obdobného skutkového stavu*“, je príliš všeobecná, aby sa ňou ústavný súd mohol relevantne zaoberať. Najvyšší súd pri viacerých čiastkových záveroch, resp. pri vysvetľovaní svojho postupu odkazoval na svoje rozhodnutia, ale aj na rozhodnutia ústavného súdu. Sťažovateľka proti žiadnemu z nich neuviedla konkrétnu výhradu.

19. K námietke o nesprávnom vyhodnotení dôkazu, resp. zrejmom omyle, na ktorom mal byť založený záver súdu, že nesprávne právne posúdenie nezakladá vadu zmätočnosti, ústavný súd uvádza, že sťažovateľka má pravdepodobne na mysli bod 27 rozsudku okresného súdu, v ktorom odkazoval na obdobné posúdenie veci (naliehavého právneho záujmu, pozn.) krajským súdom pod sp. zn. 8 Co 297/2018, z ktorého prevzal časť, že „[žalobky]ňou tvrdené vlastnícke právo v správnom konaní nebolo akceptované, pretože o náhrade za vyvlastnenie bolo rozhodnuté tak, že patrí vlastníkovi pozemku [redacted] ktorý ju mal previesť na účet spoločnosti [redacted]“. Tento záver okresného súdu najvyšší súd neprevzal do svojho odôvodnenia, hoci sa inak stotožnil so závermi súdov nižších inštancií. V prvom rade ústavný súd pripomína zásadné obmedzenie najvyššieho súdu pri zasahovaní do procesu dokazovania. Navyše podľa názoru ústavného súdu nejde o zrejmy omyl napadnutého uznesenia, na ktorom by toto bolo založené a v ktorého dôsledku by bol popretý zmysel a podstata práva na spravodlivý proces. Najvyšší súd reagoval na súvisiacu dovoláciu námietku týkajúcu sa chyby krajského súdu v bode 26 odôvodnenia rozsudku, keď správne uviedol miesto na uplatnenie vyplatenia náhrady za vyvlastnenie okresný súd pri krajským súdom uvedenom „*OÚ Nitra*“. Vo všeobecnosti úlohou súdnej ochrany ústavnosti poskytovanej ústavným súdom nie je chrániť jednotlivca pred skutkovými omylmi všeobecných súdov, ale chrániť ho pred takými zásahmi do jeho práv, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné (I. ÚS 17/01).

20. Vo vzťahu k posudzovaniu prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP sa najvyšší súd zaoberal argumentáciou sťažovateľky, ktorá hoci bola zastúpená advokátom, zodpovedajúci dovolací dôvod neprávneho právneho posúdenia v dovolaní formálne neoznačila. Urobila tak čiastočne až v ústavnej sťažnosti uvedením § 421 ods. 1 písm. b) CSP. Ústavný súd k tomu uvádza, že najvyšší súd úplne prijateľným spôsobom a dostatočne konkrétne vyhodnotil prípustnosť dovolania pre nesprávne právne posúdenie. Sťažovateľka tvrdeniami obsiahnutými v ústavnej sťažnosti nespochybnila ústavnú udržateľnosť vysloveného záveru najvyššieho súdu. Tvrdila, že v dôsledku postupu okresného súdu boli „*vymedzené mantinely ako vymedziť dovoláciu otázku*“, ktorej zodpovedanie je podstatné pre rozhodnutie vo veci, a že otázka naliehavého právneho záujmu nebola zodpovedaná správne. Ústavný súd nevidí žiadnu prekážku, prečo by sťažovateľka nemohla relevantne rozvinúť svoje úvahy do podoby právnej otázky v podanom dovolaní, ale formálne a materiálne sa obmedzila len na namietanie zmätočnosti.

21. Je potrebné zdôrazniť, že ak sťažovateľka namietala nesúhlas s právnym posúdením veci, prevzala na seba povinnosť presne vymedziť, ktorý konkrétny právny záver považuje za nesprávny

a v čom konkrétne vidí jeho nesprávnosť. Ak sťažovateľka nesformulovala svoje dovolacie námietky jasnejšie a nepokúsila sa o dôslednejšiu právnu argumentáciu, vystavila sa riziku ich posúdenia najvyšším súdom ako bežnej polemiky.

22. K námietke sťažovateľky, že najvyšší súd nerozhodol o jej návrhu na odloženie právoplatnosti rozsudku krajského súdu, ústavný súd poukazuje na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 4 SŽ 165/95 (uverejnené pod č. 24 v časopise Zo súdnej praxe, 1997, v ktorom konštatoval: „*ak nie je na odklad dôvod, nevydáva osobitné rozhodnutie o zamietnutí návrhu na povolenie odkladu vykonateľnosti. Túto skutočnosť poznačí v súdnom spise.*“). Uvedený procesný postup možno z ústavnoprávneho hľadiska považovať za udržateľný.

23. Najvyšší súd v odôvodnení rozhodnutia nevystihol úplne presne časť odôvodnenia rozsudku krajského súdu vo vzťahu k meritorným záverom o dodatočnej nemožnosti plnenia v dôsledku predkupného práva štátu. Krajský súd síce súhlasil so závermi okresného súdu (ktoré samotné boli formulované podmienčne nad rámec zistenia o nedostatku naliehavého právneho záujmu), považoval však preskúmavanie v tejto oblasti za nadbytočné z dôvodu správneho konštatovania nedostatku naliehavého právneho záujmu sťažovateľky na požadovanom určení. To je však rozdiel oproti najvyšším súdom uvedenému zhrnutiu, že „*aj krajský súd nedostatok naliehavého právneho záujmu žalobcu na žiadanom určení vlastníckeho práva do minulosti odôvodnil o. i. aj (meritornými) závermi o dodatočnej nemožnosti plnenia v dôsledku vzniku predkupného práva štátu...*“. Vo výsledku však najvyšší súd formuloval záver, že nedošlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ktorý je z ústavného hľadiska prijateľný.

24. Stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a s právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok. V opačnom prípade by totiž súdy stratili možnosť posúdiť, či zákonné dôvody prípustnosti dovolania vôbec boli naplnené. Takýto postup a rozhodnutie dovolacieho súdu Civilný sporový poriadok výslovne umožňuje, preto použitý spôsob v konkrétnom prípade nemohol bez ďalšieho znamenať odoprenie prístupu sťažovateľky k súdnej ochrane v konaní o dovolaní. V napadnutom uznesení ústavný súd nespozoroval ani taký postup najvyššieho súdu, ktorým by sťažovateľke znemožnil uplatňovanie procesných práv a plnenie procesných povinností.

25. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti prevažne brojí proti rozhodnutiu krajského súdu a opakuje námietky uvedené v dovolaní, čím stavia ústavný súd do pozície ďalšej inštancie, ktorá by mala opätovne posudzovať rovnaké námietky. Takéto postavenie ústavnému súdu neprináleží, keďže nie je opravnou inštanciou všeobecných súdov (I. ÚS 31/05).

26. Ústavný súd nezistil v odôvodnení napadnutého uznesenia najvyššieho súdu také nedostatky, ktoré by mu umožnili pristúpiť k vysloveniu porušenia označených práv sťažovateľky, keďže spôsob odôvodnenia nemožno považovať za nepreskúmateľný či príliš formalistický. Aj keď najvyšší súd nedal podrobnú odpoveď na každú čiastkovú námietku tvoriacu podklad dovolacej argumentácie, ústavný súd považuje odôvodnenie jeho rozhodnutia za dostatočné a nevybočujúce z limitov spravodlivého procesu. Najvyšší súd svoje právne názory ústavne akceptovateľne odôvodnil, jeho úvahy sú zrozumiteľné, konzistentné a spätne preskúmateľné. Konanie ako celok považuje ústavný súd vo výsledku za spravodlivé.

27. Nezistiac medzi namietaným porušením práva sťažovateľky na spravodlivý súdny proces podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru a účinkami výkonu dovolacích právomocí prejavovaných v napadnutom uznesení žiadnu príčinnú súvislosť, ústavný súd v súlade so svojou konštantnou judikatúrou (napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07) pri predbežnom prerokovaní odmietol ústavnú sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

28. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími návrhmi sťažovateľky uvedenými v petite jej ústavnej sťažnosti nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. apríla 2022

Ladislav Duditš
predseda senátu